



Philosophical Enquiry Advancing Cosmopolitan Engagement

עלון מידע מס' 1

March, 2014

תועלות הפרויקט

רב-תרבותיות היא עובדה קיימת: זהו מצב רגיל לפגוש אנשים ממדינות שונות מאוד, מרקע תרבותי ודתי שונים באופן ניכר מאוד, שחיים יחדיו באזורים רבים של ערים ברחבי האיחוד האירופי. על פי נתונים שפורסמו ע"י הלשכה האירופית לסטטיסטיקה (Eurostat), מספר האנשים החיים במדינה חברה באיחוד שאינה מדינת אזרחותם הוסיף לעלות בשנת 2010, והסתכם ב-33.3 מיליון. ב-1 בינואר 2011, יותר מ-75% מהזרים באיחוד האירופי התגוררו בגרמניה, ספרד, איטליה, בריטניה וצרפת. במונחים יחסיים, זרים מהווים יותר מעשרה אחוזים מהאוכלוסייה בלוקסמבורג, קפריסין, לטביה, אסטוניה, ספרד, אוסטריה ובלגיה. כמעט בכל המדינות החברות (לוקסמבורג, קפריסין, אירלנד ובלגיה הן חריגות משמעותיות מבחינה זו) רוב הזרים הם אזרחי מדינות שאינן חברות באיחוד האירופי. קיום משותף זה לצד זה הוא עובדה, ובמידה מסוימת קל לחיות כך, אך לעתים קיום משותף עלול להתדרדר לכדי סכסוכים אלימים. קשה הרבה יותר לחיות יחדיו בהרמוניה, כיוון שהדבר כרוך בקבלה אמיתית של האחרים בזהותם שלהם, התרבותית, החברתית והדתית הספציפית, ודורש גם מחויבות משותפת לבניית פרויקטים משותפים יחדיו. ישנן, כמובן, דוגמאות רבות לפרויקטים חברתיים שנוצרו כתוצאה משיתופי פעולה בין אנשים מרקעים תרבותיים שונים. בכל אופן, נדרשת גישה יותר פרואקטיבית, כזו שמניעה ודחפת לשינוי כדי להתגבר על מצבים קשים שכאלה ולהשיג התקדמות של ממש לעבר חיים חברתיים הרמוניים באמת. עלינו לבנות תפיסה קוסמופוליטית ביקורתית, מתוך נקודת המוצא של קוסמופוליטניות לא-ביקורתית, המתהווה מעצם מציאות חיינו בחברות רב-תרבותיות. פרקטיקת הקהילה החוקרת הפילוסופית בחינוך הפורמלי והבלתי-פורמלי עשויה לטפח את אותם כישורים קוגניטיביים ורגשיים שילדים ומבוגרים זקוקים להם כדי להתמודד בהצלחה עם האתגר העצום הזה.

Inside this issue

PEACE.....	1
The Consortium	1-2
Articulo interior	3
Articulo interior	4

Dates to remember

12/04	Starting our first workshop for teachers in Naples
12/06	Starting our first workshop for teachers in Madrid
07/29	

הקונסורציום

אוניברסיטה ציבורית אחת וארבעה ארגונים ללא כוונת רווח הם השותפים בקונסורציום PEACE. מתאמת השותפות, המחלקה למדעי הרוח באוניברסיטת נאפולי פדריקו השני (באיטליה), מפגישה בין חוקרים מתחומי מחקר שונים במדעי הרוח לבין תוכנית ROACH שמחברת בין חקירה פילוסופית ומחקר פדגוגי. השותפים האחרים – Asociación Centro de Filosofía para Niños וקואפרטיב Garua (ספרד),



הקונסורציום...

ה-Österreichische Gesellschaft für Kinderphilosophie (אוסטריה), ועמותת טופז, המכילה את המרכז הישראלי לפילוסופיה בחינוך, "פילוסופיה לחיים" – הם מרכזים לאומיים לפילוסופיה בחינוך, ובמיוחד לפילוסופיה לילדים (P4C).

הקונסורציום נבנה מן היכולות ותחומי המומחיות של כל אחד מהשותפים בו, מפיק את המקסימום מיכולות משלימות ומצמצם תחומי חפיפה למינימום, מתוך תפיסה של יעילות בניצול משאבים.

השותפים מביאים איתם לקונסורציום ניסיון טכני ותפעולי ספציפי, ובכך הופכים את שותפות PEACE לממוצבת באופן ייחודי להשגת יעדו העיקרי של הפרויקט: שיפור האיכות והפיתוח המקצועי של מורים/מחנכים שעובדים עם ילדי מהגרים, תוך צידום ביכולות, כישורים וכלים חינוכיים ספציפיים, כגון תוכנית הלימודים החדשה בתחום הפילוסופיה לילדים, העוסקת בדילוג בין-תרבותי וקוסמופוליטי.

מבחינה ביצועית/תפעולית, כל השותפים משתפים פעולה ותורמים לכל שלבי המחקר, הפיתוח והבדיקה, ולכל הפעילויות החזויות בפרויקט.

השתתפותה של השותפה הישראלית מעניקה ערך נוסף. ראשית, היא מעשירה את פעילויות הפרויקט הן הודות לניסיון המחקרי של הקבוצה והן לניסיונה בפיתוח חומרים לתוכניות לימוד; שנית, הפצת תוצאות הפרויקט בישראל תעניק הזדמנות ליישם את תוכנית הלימודים החדשה בהקשרים שבהם אתגרי ההגירה דומים לאלו המתקיימים באירופה, אך גם שונים מאוד.

לסיכום, שותפות PEACE ממנפת את מצוינות האיחוד האירופי לקידום של חשיבה מורכבת בקרב ילדים בגילאי בית הספר היסודי דרך גישות אלטרנטיביות ללמידת ילדים: הרכבת קונסורציום, תרומתו הטכנית ומומחיותו, ופיזורו הגיאוגרפי, כל אלו מועילים ליצירת אפקטים חיוביים של השפעה גולשת ברחבי האיחוד האירופי ובמדינות שכנות.

Graz meeting, June 2013

2nd Consortium Meeting
June, 21st to 23rd 2013

These are the items we discuss during our meeting in Graz

Management

Creating the curriculum

Designing the course

Developing the training course

Test & Validation of the new Curriculum

Evaluation of the training course and the Curriculum

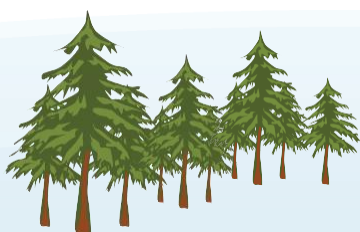
Quality Assurance

Dissemination

Exploitation

Madrid meeting, March 2014

Evaluation..



THE BENEFITS OF THIS PROJECT for the EU.

Multiculturalism is a fact: it's a normal situation to meet people from very different countries, from very distinct cultural and religious background, living together in many areas towns all over the European Union.

According to statistics published by Eurostat, the number of people living in a Member State which is not their country of citizenship continued to increase in 2010, reaching 33.3 million. On 1 January 2011, more than 75% of the foreigners in the EU resided in Germany, Spain, Italy, the United Kingdom and France. In relative terms foreigners exceeded 10% of the resident population in Luxembourg, Cyprus, Latvia, Estonia, Spain, Austria and Belgium. In almost all Member States (Luxembourg, Cyprus, Ireland and Belgium being the significant exceptions) the majority of foreigners are non-EU citizens.

Coexisting is a fact, and to some extent it's easy, but sometimes coexistence can degenerate into violent conflicts. Living together in harmony is much more difficult, because it involves a true acceptance of the Other in their own specific cultural, social and religious identity, and it requires also a shared commitment to building together common projects. Of course, there many examples of social projects as the result of the cooperation of people from different cultural backgrounds.

However, it is needed a more pro-active approach in order to go through these difficult situations and to make visible progress towards a true harmonic social life. We have to build a reflexive cosmopolitanism, starting from the non-reflexive cosmopolitanism, we are currently living in our multicultural societies.

The practice of the community of philosophical inquiry in formal and non-formal education can foster the cognitive and affective skills children and adults need to cope successfully with this huge challenge.

התקדמות לקוסמופוליטניות ביקורתית...

תוכנית הלימודים PEACE

תוכנית הלימודים PEACE נוצרה על פי דגם תוכנית לימודי הפילוסופיה לילדים, ועוצבה באופן ספציפי לקידום חקירה פילוסופית בסוגיות העולות ממציאות של התבגרות בעולם ההופך לגלובלי. התוכנית מורכבת משישה סיפורים לילדים בגילאי 8 עד 14 (כל אחד מהסיפורים פונה לאחת משש קבוצות הגיל, בהתאמה). כל סיפור מלווה במדריך למורים עם רעיונות מנחים, תוכניות דיון, תרגילים ופעילויות, שעוצבו מתוך מסגרת החשיבה של חינוך קוסמופוליטי, המאפיינת את תוכנית הלימודים. כל אחד מהסיפורים והמדריכים יופיע בארבע שפות (אנגלית, גרמנית, איטלקית וספרדית), וקטעים מהם יתורגמו גם לעברית ולערבית. הסיפורים והמדריכים מציגים דמויות ומצבים שקשורים במערכים תרבותיים שונים, בהתאם לכותביהם במקור (החומרים לילדים בגילאי 8-10 חוברו באוסטריה; הסיפורים לגילאי 10-12 חוברו בספרד ואלו לגילאי 13-14 חוברו באיטליה). יעדה הכללי של תוכנית הלימודים החדשה הוא לספק למורים ולמחנכים כלי חדש להתמודדות עם אתגרי החברות הרב-אתניות והרב-תרבותיות שלנו, באמצעות פנייה אל אופק – המיוצג ע"י קוסמופוליטניות – שחותר להתעלות, הן אל מעבר למגבלות הרב-תרבותיות (המבודדת אנשים לתוך סביבתם התרבותית הקיימת), והן מעבר למגבלות הנגזרות מסוג של אוניברסליזם שאינו מתחשב בנאמנויות מקומיות.



למה שפילוסופיה לילדים תעסוק בקוסמופוליטיות?

תוכנית PEACE ממוקדת בקידום של צורת חינוך קוסמופוליטית שמתחשבת בזהויות הנבדלות של ילדים מרקעים ותרבויות שונים, כאשר הם והן מתכנסים לתוך מרחבים חברתיים ואזרחיים משותפים.

לקוסמופוליטיות יש היסטוריה ארוכה, שמתחילה מיוון העתיקה. לאורך ההיסטוריה הזאת עבר מובנו של המונח שינויים משמעותיים. בפרויקט זה אנו ניגשים לקוסמופוליטיות כמגמה וכשיטת תגובה לחיים בעולם שהינו בעת ובעונה אחת מקומי וגלובלי, פרטי וכללי, וגם (בהמשך להיסטוריה שלה) כמייצגת גישה ספציפית לבן האדם. חשוב לציין כי סוג הקוסמופוליטיות הביקורתית שביסוד פרויקט זה משקיפה על קטגוריות כגון "מקומי" ו"גלובלי", "עצמי" ו"אחר", לא כקוטביות, אלא כמכילות מידה רבה של חדירות ואי-בהירות, אשר בהן "לא ניתן למתוח קווי הפרדה ברורים בין פנים וחוץ, בין הפנימי לבין החיצוני" (Delanty, 2009, 7). אנו מתייחסים למאפיינים אלו כיסודיים בעולם שבו ילדים שנתונים בסיון להדרה עשויים להיות, לדוגמה, דור שלישי למהגרים, או חברים בתרבויות מיעוט שמתקיימות בסביבות מגורים עירוניות משלהן, או ילדים רב-לשוניים למשפחות שאוחזות בנאמנויות חוצות-לאומים.

כמגמה וכשיטה חינוכית, הקוסמופוליטיות הביקורתית מאפשרת לתלמידים לבנות ספירה מוסרית שבה הסובייקטיביות נחווית כחברתית בעיקרה, מפותחת במונחי היחסים בין "העצמי, האחר והעולם", ודורשת מתלמידים "... דרכי חשיבה, הכרה וחשישה שאינן נגזרות, לא מן התרבות הילידית ולא מן התרבות של האחר – אלא מן האינטראקציה בין שתיהן" (Delanty, 2009, 11). מגמה קוסמופוליטית שכזו מתבססת על "נאמנות ביקורתית למוכר והידוע ופתיחות ביקורתית לחדש" (Hansen, 2011), בהטילה על תלמידים הידרשות מוסרית לביקורת ולאתגור עצמי באשר למחויבויות ולהבנות שלהם, תוך עיסוקם במשימה של בניית זהויותיהם ביחס לאחר (כיחידים וכקהילה).



Philosophical Enquiry Advancing Cosmopolitan Engagement

Training courses

Naples: January till March, 2014

Madrid: January till May, 2014

Alcalá de Henares (Spain):
February till May 2014

Madrid (Spain): July, 2014

Graz, February-March 2014

University of Naples Federico II – Department of Humanities (<http://unina.it>), Naples.

Asociación Centro de Filosofía para Niños (<http://www.filosofiaparaninos.org>) Madrid

Garua Sociedad Cooperativa. <http://www.garuacoop.es/> Madrid.

Österreichische Gesellschaft für Kinderphilosophie (<http://kinderphilosophie.at>) Graz/

Topaz – Leading social Innovation (Project: Israeli Center for Philosophy in Education-Philosophy for Life (<http://philosophy4life.org/>), B'nei Brak.

